

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Magnhild Reisænen
Bygdeveien 52
9802 VESTRE JAKOBSELV

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/5578-2 432.3

Deres ref.

Dato 05.07.2021

Svar på søknad om motorferdsel på barmark sommeren 2021 til hytte i Varangerhalvøya nasjonalpark

Det vises til deres søknad om motorferdsel på barmark til deres hytte innen Varangerhalvøya nasjonalpark for sommeren 2021, levert Vadsø kommune.

Søknaden er tidligere behandlet av Statsforvalteren i Troms og Finnmark jamfør motorferdselloven hva angår kjøring på barmark i perioden 5. mai – 30 juni. Da søknaden ble avslått dispensasjon har ikke Varangerhalvøya nasjonalparkstyre behandlet saken for den perioden, da tillatelse kreves etter både motorferdselloven og verneforskriften for nasjonalparken.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har vurdert saken for perioden 1 juli ut barmarkssesongen for 2021.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya Nasjonalpark og Naturmangfoldlovens § 48 avslår Varangerhalvøya nasjonalparkstyre Magnhild Reisænen sin søknad om dispensasjon til kjøring med ATV på barmark til sin hytte i 2021.

Avslag begrunnes med at det ikke er dispensasjonshjemmel i verneforskriften til frakt av utstyr til hytter på barmark. Vilkårene for dispensasjon jamfør unntaksparagrafen i Naturmangfoldlovens § 48 er ikke oppfylt.

Kjøring på denne traseen vil påvirke verneverdiene negativt tilsvarende som tidligere vurdert. Kjøring på barmark vil kunne påvirke verneverdiene vesentlig og stride mot vernevedtakets formål ved terrengskader, støy og forstyrrelse. En dispensasjon ville også ha uheldig presedens i andre tilsvarende saker. Dispensasjon vurderes heller ikke for nødvendig på barmark da frakten kan gjøres med snødekt mark med snøskuter.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jamfør forvaltningsloven § 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jamfør forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Magnhild Reisenen søker om dispensasjon til å kjøre 3 turer fra åpen barmarksløype til hytte i Øvre Flintelv i Vadsø kommune gnr. 19.bnr 1.fnr.1 . Formålet er frakt av materialer og utstyr. Frakten gjelder materialer til nytt utedo/ skjå. Utstyr til snekring, materialer, bagasje, ved.

Det anmerkes i søknad at:

Jeg er avhengig av hjelp til å få opp bygget nå i sommer, kan ikke bære dette opp, da det er for tungt for meg. Må bruke motorisert kjøretøy Lasse Reisænen skal være sjåfør. Avstanden innenfor nasjonalparken er ca. 4 kilometer jfr. innlevert kart

Behandlingsmåte

Det vises til sak 13/2013 og sak 13/2016 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre hvor forvalter er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel, samt saker av Kurant karakter. Saker av kurant karakter omfatter saker etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel, saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og saker etter Naturmangfoldloven § 48 der:

- Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget (AU) og forutsetningene er tilnærmet uendret.
- Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak.
- Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Det dreier seg om kjøring på barmark til hytte for transport av utstyr til hytte.

Saken behandles av forvalter på delegert myndighet fra nasjonalparkstyret da det foreligger avklart praksis fra tidligere behandling i nasjonalparkstyret på tilsvarende søknad om frakt av utstyr på barmark til hytta.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har Statsforvalteren og kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

Kjøringen som Reisænen søker om – kjøring på barmark til hytte på grunn av frakt av utstyr, kommer ikke inn under noen av disse bestemmelsene. Saken må derfor behandles som en søknad om dispensasjon fra vernevedtaket, og vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Påvirkning på verneformål og verneverdier

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at nasjonalparken er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Varangerhalvøya er ikke minst et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven.

Myr- og våtmarksområdene på Varangerhalvøya, særlig i sone A i nasjonalparken, har stor verdi for fuglelivet. Her finnes en rik og variert fauna av ender, gjess og andre våtmarksfugl, også flere truede arter. Området er leveområde for sædgjess og dverggjess forekommer i sone A. Den omsøkte traséen ligger delvis innenfor sone A.

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Gjentatt barmarkskjøring på den omsøkte traséen kan dessuten gi skader på planteliv og terreng som det kan ta lang tid før forsvinner. Kjøringen vil dermed bidra til å øke den samlede belastningen i området.

Vurdering etter Naturmangfoldlovens §§ 8-12

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 til anvendelse.

Forvalter mener videre at det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11), og at ikke-motorisert ferdsel/transport til hytta er et alternativ til barmarkskjøring (naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Jfr naturmangfoldlovens § 10 vil en innvilgelse med tillatelse bidra til økt belastning på naturmiljøet i området. En tillatelse vil jfr. likebehandlingsprinsippet ha presedens for tilsvarende søknader, som vil gi økt belastning på verneområdet.

Praksis på behandling av søknad tidligere

Reisænen har i 2014 og 2015 fått endelig avslag på sine søknader om barmarkskjøring til hytta for frakt av utstyr, av henholdsvis Klima- og miljødepartementet i brev datert 25.06.2014 og av Miljødirektoratet i brev datert 6.2.2016. Begrunnelsen for begge avslagene har vært at den omsøkte barmarkskjøringen har vært i strid med verneformålet, og at det

dermed ikke har vært hjemmel for å gi dispensasjon. Kjøringen her var knyttet til transport av utstyr.

De uheldige konsekvensen for verneverdiene av kjøring på barmark er ansett for å være de samme, uavhengig av formålet med kjøringen. Kjøring på barmark her vil stride mot vernevedtakets formål ved terrengskader, støy og forstyrrelse.

I Miljødirektoratets klageavgjørelse 9.1.2020, på avslag på søknad om motorferdsel på barmark for frakt av utstyr i 2019 til denne hytta påpekte miljødirektoratet; *Det er følgene av virkningene av kjøringa som er avgjørende for om den er i strid med verneformålet.*

Forvalter legger til grunn at en tillatelse fra Nasjonalparkstyret til transport av utstyr innen nasjonalparken på barmark vil være i strid med regelverket, og en innvilgelse vil ha presedens med uheldig vesentlig påvirkning på verneverdiene.

Transportbehovet for materialer, utstyr og ved kan løses på snøføre. Det innvilges årlig 6 turer med snøskuter til hytta for frakt av utstyr basert på søknad. I 2021 disponerte søker dette.

På bakgrunn av dette vurderer nasjonalparkforvalter at den omsøkte barmarkskjøringen vil være i strid med verneformålet, og at Nasjonalparkstyret ikke har hjemmel til å gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statens naturoppsyn			
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Reinbeitedistrikt 6	v/Ásllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Reinpolitiet			
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ